

VIGTIGT AT SKELNE MELLEM HØSTET OG UDFODRET UDBYTTTE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Prisen pr. FEN på grovfoder skal beregnes på basis af udfodret udbytte. Forskellen mellem høstet og udfodret udbytte sættes som standard til fem pct.

Præcise opgørelser af grovfoderudbytter er en vigtig forudsætning for at kunne arbejde med optimering af grovfoderproduktionen. Der er derfor stort fokus på at anvende ny teknologi til måling af udbytter på markniveau. Der sker imidlertid tab af udbytte i hele kæden, fra afgrøden står på roden i marken, og til den ender som optaget foder i stalden. Det er derfor vigtigt at have klare definitioner af de udbytter, man måler eller regner på. Tabel 1 viser definitionerne af de forskellige udbytter og de målemetoder, der er til rådighed i dag.

Tabel 1. Definition af udbytter i marken.

Udbyttedefinition	Bemærkning	Målemetoder
Bruttoudbytte	Anvendes ikke i normal praksis	Parceludbytte i forsøg
Høstet udbytte	Lagt ind på lager	Flowmåler kalibreret op mod vejning Vejning på brovægt Vejning på overkørselsvægte Vejning med frakørselsvogn
Udfodret udbytte	Taget ud af lager	Vejning med fuldfoderblander Opmåling

Prisen pr. FEN for grovfoder baseres på "Udfodret udbytte", der er den mængde, der tages ud af lageret og køres ind på foderbordet. Såfremt der laves udbyttmåling med finsnitte eller med brovægt, er det imidlertid det høstede udbytte der opgøres. Der vil altid ske et mindre tab i tiden

fra indlægning til udtagning af lageret. Dette tab skyldes primært de årsager, der er vist i tabel 2.

Tabel 2. Primære kilder til tab fra høstet til udfodret udbytte.

Tabskilder	Bemærkning
Saftafløb	Normalt ingen eller meget begrænset tab
Fermentering	Meget lille tab ved over 25 pct. tørstof
Illtning (varmedannelse)	Tab er meget afhængig af management
Fordampning af flygtige stoffer	Meget lille tab
Spild	Tab er meget afhængig af management

Tabene på lageret kan blive meget store, men under normale gode betingelser dvs. passende tørstofindhold i ensilagen og godt management kan tabene begrænses til nogle få procent.

Den seneste undersøgelse af tabene fra mark til foderbord (fra høstet til udfodret udbytte) på 10 malkekvægbedrifter fra 2009 - 2011 viste gennemsnitlige tab i græs- og majsensilage på henholdsvis ca. 4 og 5 procent ([KvægInfo 2352](#)). Disse resultater viser, at det er muligt at holde tabene i lageret på et lavt niveau. Vi anbefaler derfor, at der som standard anvendes et tab på 5 pct. fra Høstet til Udfodret udbytte. Dette vil være gældende i bl.a. Budgetkalkuler og for vores anbefaling i "Aftale om handel med grovfoder".

Referencer:

Kristensen, I. og J.E. Hermansen, 1986. Handlingsprogram for gennemførelsen af høst og konservering af græs og helsæd til ensilage. I: Studier i kvægproduktionssystemer. 615. Beretning fra Statens Husdyrbrugsforsøg, V. Østergaard og J. Hindhede (red.), 159 – 198.

Laursen, P.H., 2013. Tre års resultater og erfaringer fra "Tab fra mark til foderbord". [KvægInfo 2352](#), SEGES.

McDonald, P., Henderson, A.R. & Heron, S.J.E. 1991. The Biochemistry of Silage. Chalcombe Publications, Great Britain, Second Edition, 340 pp.